

## **BÀI 5:**

### **MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA CHÂU LỤC VÀ KHU VỰC**

#### **Tiết 3:**

### **MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA KHU VỰC TÂY NAM Á VÀ KHU VỰC TRUNG Á**

#### **I. ĐẶC ĐIỂM CỦA KHU VỰC TÂY NAM Á VÀ KHU VỰC TRUNG Á**

| <b>Đặc điểm</b>                           | <b>Khu vực Tây Nam Á</b>                                                                    | <b>Khu vực Trung Á</b>                                                                                             |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Vị trí địa lí</b>                      | Phía tây nam châu Á, giáp nhiều biển.                                                       | Nằm ở trung tâm lục địa Á-Âu, không tiếp giáp với biển và đại dương.                                               |
| <b>DT lãnh thổ</b>                        | 7 triệu km <sup>2</sup> .                                                                   | 5,6 triệu km <sup>2</sup> .                                                                                        |
| <b>Số quốc gia</b>                        | 20 quốc gia.                                                                                | 6 quốc gia (5 nước thuộc Liên Xô cũ và Mông Cổ).                                                                   |
| <b>Dân số</b>                             | 313,5 triệu người (2015).                                                                   | 66,8 triệu người (2015).                                                                                           |
| <b>Ý nghĩa của vị trí địa lí</b>          | - Tiếp giáp giữa 3 châu lục, án ngữ kênh đào Suez.<br>- Có vị trí địa chính rất quan trọng. | - Tiếp giáp với các cường quốc: Nga, Trung Quốc, Ấn Độ và khu vực Tây Nam Á.<br>- Có vị trí chiến lược quan trọng. |
| <b>Nét đặc trưng về ĐKTN</b>              | - Khí hậu khô, nóng.<br>- Nhiều núi, cao nguyên, hoang mạc.                                 | - Khí hậu cận nhiệt đới và ôn đới lục địa.<br>- Nhiều thảo nguyên và hoang mạc.                                    |
| <b>Tài nguyên thiên nhiên, khoáng sản</b> | - Khu vực giàu dầu mỏ, chiếm 50% trữ lượng dầu mỏ thế giới.                                 | - Nhiều loại khoáng sản, có trữ lượng dầu khá lớn.                                                                 |
| <b>Xã hội</b>                             | - Là một trong những cái nôi của nền văn minh nhân loại.<br>- Phần lớn dân cư theo đạo Hồi. | - Chịu nhiều ảnh hưởng của Liên Xô cũ.<br>- Là nơi có con đường tơ lụa đi qua.<br>- Phần lớn dân cư theo đạo Hồi.  |

#### **\* Đặc điểm chung**

- Có vị trí địa chính trị quan trọng.
- Có nhiều dầu mỏ và tài nguyên khác.
- Tỷ lệ dân cư theo đạo Hồi cao.

#### **II. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA KHU VỰC TÂY NAM Á VÀ KHU VỰC TRUNG Á**

##### **1. Vai trò cung cấp dầu mỏ**

- Tây Nam Á và Trung Á có trữ lượng dầu mỏ lớn trên thế giới.
- Trong điều kiện thiếu nguồn năng lượng hiện nay, 2 khu vực này trở thành nơi cạnh tranh ảnh hưởng của nhiều cường quốc.

## **2. Xung đột sắc tộc, tôn giáo và nạn khủng bố**

### *a. Hiện trạng*

- Luôn xảy ra các cuộc chiến tranh, xung đột giữa các quốc gia, giữa các dân tộc, giữa các tôn giáo, giữa các giáo phái trong Hồi giáo, nạn khủng bố.
- Hình thành các phong trào li khai, tệ nạn khủng bố ở nhiều quốc gia.
- Do tranh chấp quyền lợi về đất đai, tài nguyên, môi trường sống.
- Do khác biệt về tư tưởng định kiến về tôn giáo, dân tộc có nguồn gốc từ lịch sử.
- Do các thế lực bên ngoài can thiệp nhằm vụ lợi.

### *c. Hậu quả*

- Gây mất ổn định ở mỗi quốc gia trong khu vực và làm ảnh hưởng tới khu vực khác.
- Đời sống nhân dân bị đe dọa và không được cải thiện, kinh tế bị hủy hoại và chậm phát triển.
- Ảnh hưởng tới giá dầu và phát triển kinh tế của thế giới.

## CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM LUYỆN TẬP

**Câu 1.** Tây Nam Á nằm ở vị trí cầu nối giữa ba châu lục nào sau đây?

- A. Âu - Á - Úc.                      B. Âu - Á - Phi.                      C. Á - Âu - Mĩ.                      D. Á - Mĩ - Phi.

**Câu 2.** Khu vực Tây Nam Á tiếp giáp đại dương nào sau đây?

- A. Ấn Độ Dương.                      B. Thái Bình Dương.  
C. Đại Tây Dương.                      D. Bắc Băng Dương.

**Câu 3.** Tài nguyên giàu có bậc nhất thế giới ở Tây Nam Á là

- A. kim cương.                      B. dầu khí.                      C. quặng đồng.                      D. quặng sắt.

**Câu 4.** Khu vực có trữ lượng lớn và tập trung nhiều mỏ dầu khí nhất Tây Nam Á là

- A. vịnh Oman.                      B. biển Arab.                      C. vịnh Persian.                      D. Biển Đỏ.

**Câu 5.** Đặc điểm nào sau đây **không** phải là đặc điểm tôn giáo ở Tây Nam Á?

- A. Nơi ra đời của nhiều tôn giáo lớn.                      B. Hồi giáo có ảnh hưởng rất sâu sắc.  
C. Tỷ lệ tín đồ Phật giáo là đông nhất.                      D. Nhiều phần tử tôn giáo cực đoan.

**Câu 6.** Tôn giáo có ảnh hưởng lớn nhất ở khu vực Tây Nam Á là

- A. đạo Thiên Chúa.                      B. đạo Phật.                      C. đạo Tin Lành.                      D. đạo Hồi.

**Câu 7.** Tài nguyên có ở hầu hết các nước Trung Á là

- A. dầu khí và than đá.                      B. quặng đồng và vàng.  
C. kim cương và boxit.                      D. quặng sắt và thiếc.

**Câu 8.** Quặng sắt phân bố nhiều nhất ở quốc gia nào của Trung Á?

- A. Kazakhstan.                      B. Mông Cổ.                      C. Uzbekistan.                      D. Tajikistan.

**Câu 9.** Tiềm năng thủy điện của khu vực Trung Á tập trung chủ yếu ở những quốc gia nào?

- A. Kyrgyzstan và Tajikistan.                      B. Uzbekistan và Kyrgyzstan.  
C. Tajikistan và Turmenistan.                      D. Turmenistan và Kazakhstan.

**Câu 10.** Đặc điểm khí hậu nổi bật của Trung Á là gì?

- A. Nóng ẩm.                      B. Lạnh, ẩm.                      C. Khô hạn.                      D. Ẩm ướt.

**Câu 11.** Các thảo nguyên của Trung Á thuận lợi cho phát triển

- A. thâm canh lúa nước.                      B. chăn thả gia súc.  
C. trồng cây công nghiệp.                      D. trồng cây ăn quả.

**Câu 12.** Vấn đề quan trọng hàng đầu đối với nông nghiệp của khu vực Trung Á là

- A. sử dụng hợp lý đất trồng.                      B. chống xói mòn, ngập lụt.  
C. thâm canh tăng diện tích.                      D. giải quyết nước tưới.

**Câu 13.** Nếu giải quyết được nước tưới thì những loại cây trồng nào có thể phát triển được ở khu vực Trung Á?

- A. Cao su và cọ dầu.                      B. Cà phê và hạt điều.                      C. Bông và ca cao.                      D. Lúa gạo và ngô.

**Câu 14.** Phát biểu nào sau đây **không** đúng về đặc điểm xã hội của Trung Á?

- A. Khu vực có nhiều dân tộc.                      B. Tình trạng bùng nổ dân số.

C. Có mật độ dân số khá thấp.

D. Tỷ lệ dân theo đạo Hồi cao.

**Câu 15.** Trữ lượng dầu mỏ của Tây Nam Á tập trung chủ yếu ở các quốc gia nào sau đây?

A. Liban, Jordan, Iran, Iraq.

B. Kuwait, Iran, Yemen, Bahrain.

C. Arab Saudi, Iran, Iraq, Kuwait.

D. Oman, Iran, Israel, Kuwait.

**Câu 16.** Quốc gia có trữ lượng dầu mỏ lớn nhất ở Tây Nam Á là

A. Israel.

B. Arab Saudi.

C. Jordan.

D. Oman.

**Câu 17.** Nguyên nhân sâu xa gây nên tình trạng mất ổn định ở khu vực Tây Nam Á là

A. sự phân hoá giàu nghèo rõ rệt và xung đột sắc tộc.

B. vị trí địa lý quan trọng và nguồn dầu mỏ phong phú.

C. có nhiều tôn giáo, tỷ lệ người dân theo đạo Hồi cao.

D. sự can thiệp của nước ngoài, khủng hoảng năng lượng.

**Câu 18.** Trong lịch sử, khu vực Tây Nam Á đã từng xảy ra xung đột dai dẳng giữa những người

A. Hồi giáo và Nho giáo.

B. Do Thái và Hindu.

C. Bà-la-môn và Phật giáo.

D. Ả-rập và Do Thái.

**Câu 19.** Nguyên nhân sâu xa khiến cho trong nhiều năm qua Tây Nam Á luôn bị coi là “điểm nóng” của thế giới là do

A. “con đường tơ lụa” đi ngang qua khu vực.

B. nhiều tổ chức chính trị cực đoan hoạt động.

C. có nhiều dầu khí và vị trí địa lý quan trọng.

D. can thiệp vụ lợi của các thế lực bên ngoài.

**Câu 20.** Xung đột, nội chiến và bất ổn ở khu vực Tây Nam Á dẫn đến hậu quả nào sau đây?

A. Dân số gia tăng nhanh chóng.

B. Thúc đẩy đô thị hoá tự phát.

C. Gia tăng tình trạng đói nghèo.

D. Chênh lệch giàu, nghèo sâu sắc.